

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Institutionen för anatomi, fysiologi och
biokemi

Ungdomars uppfattning kring motivation och individualiserad ridundervisning

Young people´s perception of individualized riding lessons

Emma Sandholm
Louise Radevik

Examensarbete • 15 hp

Hippolog - kandidatprogram
Examensarbete på kandidatnivå, K87
Enheten för hippologutbildning
Uppsala 2018

Ungdomars uppfattning kring motivation och individualiserad ridundervisning

Young people's perception of individualized riding lessons

Emma Sandholm

Louise Radevik

Handledare: Susanne Lundesjö Kwart, Hippologenheten SLU

Examinator: Gabriella Thorell, Ridskolan Strömsholm

Omfattning: 15 hp
Nivå och fördjupning: Grundnivå, G2E
Kurstitel: Examensarbete i hippologi
Kurskod: EX0497
Program/utbildning: Hippolog - kandidatprogram

Utgivningsort: Uppsala
Utgivningsår: 2018
Omslagsbild:
Serietitel: Examensarbete på kandidatnivå
Delnummer i serien: K87
Elektronisk publicering: <https://stud.epsilon.slu.se>

Nyckelord: Individualliserad, ridundervisning, motivation, ungdomar

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap
Institutionen för anatomi, fysiologi och biokemi
Enheten för hippologutbildning

INNEHÅLL

ABSTRACT.....	2
Young people´s perception of individualized riding lessons.....	2
INTRODUKTION	2
Problem.....	3
Syfte.....	3
Frågeställningar	3
TEORIAVSNITT.....	3
Ridskolans utveckling.....	3
Individualiserad undervisning	4
Coaching i ridsporten.....	5
Motivation	5
Mål.....	6
Lärostilar.....	6
MATERIAL OCH METODER	7
Genomförande	7
Analys.....	8
RESULTAT	8
Individualiserad undervisning	8
Mål och motivation.....	10
Ridelevernas uppfattning kring olika lärostilar	11
Elevernas önskemål om förändring	12
DISKUSSION.....	13
Metod och genomförande	15
Framtida studier.....	16
Slutsats.....	16
SAMMANFATTNING.....	16
FÖRFATTARNAS TACK	17
REFERENSER	18
Litteratur	18
Internet.....	19
BILAGOR.....	20
Bilaga 1. Informationsbrev till elever och föräldrar	20
Bilaga 2. Intervju	21

ABSTRACT

Young people's perception of individualized riding lessons

One of the Swedish Equestrian Federations visions are to make the equestrian sport to embrace everyone. On the other hand, a reduction in the number of practitioners aged 17-20 years is observed. The reason for this reduction is a mixture of many different factors. The riding school is developed from the army and usually uses a straightforward one-way communication. Today's society focus more on an individualized education aimed at the individual student. The idea of individualized education is to increase the student's motivation to learn. Motivation has a strong connection with the individual's goals. An individualized education could raise the pupil's motivation. If the pupils are motivated to ride, the pupils may consider staying at the riding school even if the individual's life situation changes. The purpose of this study is to explore whether motivation, to stay at the riding school, can be increased in young people by individualize the riding lessons. This study is based on five focus group interviews which four of them was at riding schools and one was at a high school with riding as a major subject. The age of the young riders was between 12-25 years old. The study uses a qualitative method, where pupil's perceptions are studied. Through qualitative studies, a smaller number of people are used but with a deeper survey instead. The riding pupils who participated have been treated confidentially.

The pupils showed great emphasis on the fact that the riding instructor would be honest. What the instructor said and what the pupils felt needed to be consistent to be trustworthy. The riding instructor competence was questioned if the pupils did not think the instruction matched with their feeling on the horse. It was important for the pupils to get feedback when it felt well and that the riding instructor was not afraid to say when it was not good enough. It was also important that the pupils understood what was good or less good. To hear, see and feel, was the most popular way to learn according to this study. The feeling was extremely important for the pupils. The feeling would then be confirmed by either looking in the mirrors or by the response from the riding instructor. The pupils wanted more freedom during the lessons. The pupils considered that the horse material was important for their development. The result shows that an individualized education contributes to increase motivation, especially when the pupils and the pupils together work with the individual's goals. The pupils felt like they could benefit from their development. Developmental discussions between the riding instructor and pupil are a suggestion, the riding pupils thought it would increase the motivation and stimulate their development.

INTRODUKTION

Ridsporten är den näst största ungdomssporten i Sverige enligt beräkningar som gjorts genom rapportering av lokalt aktivitetsstöd (LOK-stöd). Svenska ridsportförbundet (SvRF) har drygt 153 400 medlemmar, varav 125 000 av dessa är lektion- och motionsryttare (SvRF 2017). Ridsporten är en av de få sporter som är öppen för människor i alla åldrar (SvRF 2017). En stor del av utövarna på ridskolor är ungdomar. En unik del inom ridsporten är att det finns aktiva ungdomar i alla beslutsgrupper från lokal till central nivå (SvRF 2017). Intresset för ridsporten är som starkast för barn mellan sju och tolv år. För ungdomar mellan 17 och 20 år ses istället en markant minskning enligt LOK-stöds statistiken för antalet utövare (Thedin Jakobsson & Engström 2008). Enligt Brorsson, Holgersson och Ritzman (2010) finns det flera olika

faktorer till att ungdomar slutar på ridskolor. Deras studie visar på att många av de som slutade på ridskolan fortsatte i någon form att behålla kontakten med hästarna. Några av eleverna i studien hade börjat på ridsportgymnasium och därav slutat på ridskolan. Flera av de elever som började på ridsportgymnasium tyckte de fick mer tid över till studier och vänner när ridningen ingick i skolan (Brorsson, Holgersson och Ritzman 2010). Enligt Moberg Granström (2017) är motivet till att rida på ridskola möjlighet till utveckling och variation. Samtliga elever i hennes studie hade samma motiv till att de red på just ridskola: möjligheten till utveckling och variation samt kompisar och gemenskap (Moberg Granström 2017).

Thorell (2016) upplyser vikten av förändring och utveckling på ridskolorna, då ridundervisningen sedan arméns tid har baserats till stor del på envägskommunikation (Thorell 2016). Ridlärarna upplever sig vara tvungna att ändra delar i verksamheten samt undervisningen för att kunna behålla intresset för ridskolorna i dagens samhälle (Thorell 2016). Det ställs mer krav på att ridskolorna ska hålla en mer individualiserad undervisning, där det är viktigt att eleven står i centrum (Thorell 2016). Den individualiserade undervisningen introducerades först och främst i skolan (Giota 2013). Syftet med den individualiserade undervisningen var att kunna anpassa undervisningen efter varje individs behov (Giota 2013). Skog Hallgren & Danewid (2017) gjorde en studie om coaching inom ridsporten. En coach uppgift är att finnas tillhands. Genom att ställa frågor hjälper coachen eleven att själv komma till insikt och på så vis kan utveckla sin ridning (Blomquist & Röding 2010). Då efterfrågan efter individualiserad undervisning ökas, framförallt på ridskolor, ställs det allt mer krav på att ridlärare skulle kunna använda sig av coaching i sin undervisning (Skog Hallgren & Danewid 2017).

Problem

I tonåren slutar många ungdomar rida på ridskola men fortsätter att ha kontakt med hästar på annat håll. Ridskolorna behöver hitta olika sätt att behålla sina kunder, bland annat att arbeta mer för att motivera unga personer till att stanna kvar. I skolan används en mer individualiserad undervisningsmetod med mål för att nå varje enskild individ. Motivation uttrycker sig genom att vilja lära, vilket i sin tur bidrar till utveckling.

Syfte

Syftet med studien är att undersöka om motivationen till att stanna kvar på ridskola kan höjas hos unga personer genom att individanpassa ridundervisningen.

Frågeställningar

- Hur upplever rideleverna att deras motivation påverkas genom individualiserad undervisning?
- På vilket sätt skulle ridundervisningen kunna individanpassas enligt eleverna?

TEORIAVSNITT

Ridskolans utveckling

Strax efter andra världskriget tog de första ridskolorna form i Sverige, dock var syftet då att stärka arméns behov av utbildade hästar. Genom armén kom det mer korta, raka och tydliga kommandon in i undervisningen. På 1950-talet genomgick ridsporten en stor förändring då det blev allt vanligare att kvinnor dominerade sporten då den övergick

från det militära till att bli en idrottsrörelse. Hästar och ridning, som tidigare setts som något som krävde styrka och kraft, tappade också sin status vilket gjorde det lättare för kvinnor att få möjlighet att börja med ridningen. På arméns tid var hästarna och ryttarnas utbildning förlagd på Strömsholm. Under år 1968 lämnade armen Strömsholm vilket ledde till att Ridfrämjandets verksamhet utvecklades. Därigenom utvecklades också Ridskolan Strömsholm där syftet nu blev att utbilda ridinstruktörer till den moderna ridskolan. (Hedenborg 2013)

När den moderna ridskolan tog form blev det allt vanligare att barn och unga började rida. Det lades större fokus på att ridskolorna skulle lära ut hästkunskap samt hästskötsel (Hedenborg 2009). Den moderna ridskolan blev som en slags fritidsgård då en stor del av tiden, utöver ridningen, lades ner på umgänget i stallet (Hedenborg 2009). Enligt Forsberg (2007) är flickor som växer upp i en stallmiljö mer självständiga samt handlingskraftiga. Detta kan komma att bero på bakgrunden genom de militära traditionerna som än idag finns kvar i ridundervisningen och hästhanteringen (Forsberg 2007). Svenska ridsportförbundets (2015) mål för framtidens ridskola är att den ska komma att bli en samlingspunkt för alla ryttare oavsett utbildningsståndpunkt där man lär ridning och hästkunskap. Målet är att ridskolorna ska bli en ambassadör mellan ridsporten och samhället.

Individualiserad undervisning

Redan i början av 1990-talet introducerades en plan för att individualisera skolgången för barn och ungdomar. Detta gjordes för att lättare kunna anpassa och ge barnen bättre förutsättningar för deras behov. Individualiserad utbildning tolkades och delades också upp i elevens läggning, mognad, intressen, mål och erfarenheter. Skolverket i Sverige uttrycker begreppet individualisering konkret genom att de individuella arbetsformerna tar mer plats medan undervisningen i helklass har fått mindre utrymme. Grupparbeten undviks och läraren ägnar mindre tid till genomgångar i grupp. Eleven får i allt större utsträckning söka kunskap på egen hand istället för att ta del av lärarens kompetens. Genom att läraren undviker att använda sig av envägskommunikation och matar eleverna med information, måste eleven aktivt testa sina förmågor för att uppnå skolans målsättning. ”Lärandet i svensk skola sägs ha blivit mer av ett individuellt projekt”. Vad begreppet individualiserad ofta refererar till när det kommer till undervisningen är att innehåll, omfång, materia, nivå och arbetstempo ska anpassas efter individen. Den individualiserade undervisningen kommer att gynna vissa elever men också missgynna andra beroende på elevernas olika förutsättningar. För elever som vet hur de lär samt vill lära sig kommer att gynnas. Medan elever som har det svårt i skolan och inte är lika bra på att ta ansvar över sin eget lärande kan få det svårare. Elevens behov och intressen kan visa sig olika, därför är det viktigt att läraren möter eleverna på deras nivå. (Giota 2013)

En teori enligt Klafki beskriver två huvuduppfattningar om bildning i skolan, en materiell och funktionell uppfattning. Den materiella uppfattningen baseras på bildningens innehåll och syftar till att eleven kan reproducera det som lärs ut. Medan den funktionella uppfattningen ser till subjektet, eleven, och dess utveckling. Innehållet blir sekundärt i den funktionella bildningen där mer vikt läggs på exempelvis produktion. Den funktionella uppfattningen ställer mer krav på elevaktivitet istället för att läraren hjälper eleven för mycket. (Klafki 1963 och 1974).

Det har skett en omstrukturering i skolan som innebär att skolsystemet går ifrån den central- och regelstyrda skolan till en mer målstyrd och decentraliserad skola. Målstyrningens syfte är att skapa ett större engagemang hos de lokala aktörerna och stimulera dess intresse och kreativitet. (Maltén 2003)

Enligt Thorell (2017) efterfrågas alltmer privatundervisning på ridskolorna för att kunna individanpassa undervisningen ytterligare. För ridläraren blir det svårare att anpassa ridundervisningen efter individen, när den rider i grupp. Moberg Granström (2017) menar att individens personliga mål skjuts lätt åt sidan i gruppundervisning och istället läggs ett större fokus på olika inlärningsmetoder.

Coaching i ridsporten

Den traditionella ridundervisning har präglats utifrån militären. Coaching har blivit alltmer vanligt att använda i ridundervisningen. En coach roll är att finnas med som en vägledare och stöttepelare för eleven. Eleven själv bär alltså större ansvar i sin utveckling och lärande. (Brown 1995)

Coachens roll är att hjälpa eleven att komma till insikt att den själv har svaren, detta görs genom att ställa frågor till eleven (Blomquist & Röding 2010). En ridlärare ska hjälpa eleverna att utveckla sin kunskap och färdighet med hjälp av instruktionen (Wolframm & Micklewright 2011). Till skillnad från många andra sporter ligger ridsporten efter i utvecklingen av mental träning som är en stor del av coachingen (Wolframm & Micklewright 2011).

Motivation

Giota (2013) beskriver att begreppet motivation kommer från det latinska ordet "movere" vilket betyder "att röra sig". Begreppet förklarar vad det är som får människor att bete sig på ett bestämt sätt. Det finns en rad olika fysiologiska och psykologiska processer som påverkar människans beteende. Dessa processer är vilja, drifter, motiv, instinkter, behov, intressen och mål. De fysiologiska och psykologiska processerna samspelar med varandra men också med människans känslor och kognitiva förutsättningar. Det svåra med motivationen är att det är många olika processer som måste samspela med varandra, medan dessa processer kan vara olika från person till person. Det gör det därför svårt att öka motivationen för en hel grupp om man inte tar hänsyn till varje enskild individs behov. Den inre motivationen tros främjas eller missgynnas beroende på hur människan uppfattar sina egna handlingar.

Den inre motivationen uttrycker sig i ett begär och önskan av att lära. Ett barn blir motiverad av att klara av olika aktiviteter eller uppgifter i skolan vilket bidrar till utveckling och strävan av att lära sig mer. Därför spelar läraren en stor roll i skolan då den ska stötta och vägleda till elevens lust att lära. Det förekommer att barn och elever strävar efter mål som tillfredsställer andra personer i barnets omgivning. Genom att tillfredsställa exempelvis föräldrar eller lärare drivs inte eleven av inre motivation, utan istället av yttre motivation. Yttre motivation kan göra att barn och elever uppnår höga krav i skolan där belöningen i sig inte är inre tillfredsställelse utan i form av personliga fördelar. I många fall tvingas elever till yttre motivation när skolan misslyckas med att individualisera undervisningen. För att uppnå olika kursmål måste eleven hitta ett sätt att klara av studierna, även om de inte drivs av inre motivation. Lärare och föräldrars krav och förväntningar kan ligga långt utanför elevens egna intresse. (Giota 2013)

Självuppfattning, självvärde och kompetensupplevelse är starkt förknippat med motivation. Att eleven känner sig kompetent bidrar till högre inre motivation vilket gynnar skolgången. Eleven blir också driven av att klara av svårare uppgifter än lätta. (Campbell & Lavalley 1993)

Självkänslan har en stark påverkan på motivationen. En god självkänsla innebär att individen har en bra upplevelse av vem individen är. En god självkänsla kan beskrivas

med att ha en stadig grund att stå på. Den stadiga grunden är ett bra skydd mot sårbarhet och yttrepåverkan. En god självkänsla kan innebära ökad livsglädje och livskvalitet. (Juul 2004)

Självförtroende är prestationsbaserat och ökar därmed när individen lyckas med en utmaning eller uppgift (Carlsson & Olsson 2008). Beröm är också en viktig del i att öka självförtroendet (Wahlström 1993). I och med att barnet lyckas med olika uppgifter, måste denne också få nya utmaningar och få möjlighet att ta eget ansvar för att kunna testa sin förmåga (Wahlström 1993). Självförtroende är en förutsättning för att individen ska kunna utvecklas (Wahlström 1993).

Individens självbild har en stor betydelse för individens vidareutveckling. Självbilden motiveras av att prestera, ha inflytande i exempelvis en grupp samt känna sig värdefull och vara delaktig. Elever som inte får tillräckligt med behovstillfredsställelse kan få mindervärdeskomplex och känna sig antingen meningslösa eller maktlösa. En negativ självbild skapas av mindervärdeskomplex och gör det svårt för eleven att uppnå skolans mål. Oftast är det så att elever som har svårigheter i skolan inte har dåliga förutsättningar, utan bristande självförtroende. Hur läraren ser och möter sina elever påverkar i hög grad elevernas utveckling och kunskapsinhämtning. Detta i sin tur har en effekt på elevens självkänsla och självförtroende. Det är därför viktigt att läraren vet vilken typ av människosyn hen använder sig av och ger uttryck för. (Maltén 2003)

Mål

Ett mål eller en så kallad målbild kan delas in i två delar, så kallade subjektiva och objektiva mål. Ett subjektivt mål beskrivs på så vis att man gör sitt bästa eller fokuserar på att ha roligt. Medan ett objektiva mål istället syftar på att uppnå något specifikt och blir därmed ofta mätbara. Inom det objektiva målet delas ytterligare grupper in så som prestationsmål, processmål samt resultatmål. Ett prestationsmål handlar om att uppnå ett visst resultat, medan ett processmål syftar kring specifika steg som krävs i utvecklingen för att nå sina mål. Resultatmålet däremot är oftast kopplat till tävlingsresultat. (Weinberg & Gould 2007)

Enligt Gould (2001) beskrivs ett mål som att det bör vara specifikt och mätbart. Målen bör också vara relativt höga dock på ett sådant sätt så att de fortfarande är realistiska att uppnå. Det är även positivt att ha både långa samt kortsiktiga mål. Målet bör vara positivt formulerat för att det ska kännas lättare att uppnå.

Moberg Granström (2017) menar på att det kan vara bra att sätta upp konkreta mål och att de faktiskt skrivs ner. Det kan vara lättare att veta hur man ligger till när de är nedskrivna och tydligare att veta hur målen ska arbetas vidare med. Genom att sätta upp mål kan det bidra till ökad motivation, prestation, fokus, självförtroende samt förtydliga de förväntningar man har (Strawson 1995).

Lärostilar

För att eleven ska kunna behålla sitt intresse gäller det att ha många olika kvaliteter i uppgifter. De måste vara personligt utmanande (däremot hanterbara för eleven), varierande och engagerande. Eleven måste förstå innehållet i uppgiften för att kunna förbättra sina färdigheter samt erhålla nya färdigheter. Det måste finnas ett engagemang och en vilja att förstå uppgiften, det måste därför vara relevant och meningsfullt för eleven. (Giota 2013)

För att personer ska kunna koncentrera sig, bearbeta och lagra ny information använder

sig olika individer av olika lärostilar. Det handlar om att individer föredrar att lära in på skilda sätt och har olika förutsättningar att ta in information. Enligt "Kolbs lärostilar" finns det fyra lärostilar som formats av olika preferenser och karakteristiska mönster. Den divergerande lärostilen handlar om att lära genom konkreta erfarenheter och reflekterande observationer. Individer som föredrar att använda sig av denna lärostil presterar bäst i situationer där det finns krav på idéutveckling. Dessa personer beskrivs som kreativa, sensibla och öppna för andras synpunkter. De trivs med att arbeta med andra människor. En assimilerande lärostil är ett lärande som utgår från generell, teoretisk och välstrukturerad kunskap. Personer med en assimilerande förmåga föredrar att läsa sig till kunskap, lyssna på föreläsningar och fördjupar sig i analytiska modeller. En assimilerande individ funderar om teorierna är logiskt hållbara. Konvergerande lärostil är när individen föredrar att tillämpa kunskapen praktiskt. En utforskande miljö där individen blir stimulerad med problemlösning och praktiska projekt passar den här typen av person bäst för att kunna ta till sig information. Ackommoderande lärostil syftar på individer som lättast lär sig genom praktik och erfarenhet. En ackommoderande individ är inte rädd för att prova nya saker och är inte heller rädd för att misslyckas. En sådan person lär av sina misstag och kan ofta anses som "pådrivare" som vill få saker och ting gjorda, snabbt. (Pettersen 2010)

MATERIAL OCH METODER

I studien används en kvalitativ metod, där elevernas upplevelser/uppfattningar studeras. Genom kvalitativa studier används ett mindre antal personer där istället en djupare undersökning görs. Ett större fokus läggs på hur olika människor uppfattar verkligheten. (Patel & Davidsson 2011)

Genomförande

De ridelever som deltagit i vår undersökning har behandlats konfidentiellt, vilket innebär att all privat data så som identiteter hos de som deltagit i studien inte redovisas.

Rideleverna som deltagit i studien har gett sitt medgivande, eller föräldrar har gett sitt medgivande hos ungdomar som ännu inte fyllt 18 år. För ungdomar under 18 år krävs ett föräldramedgivande eftersom ungdomarnas förmåga att bedöma eventuella risker och konsekvenser är begränsade (Vetenskapsrådet 2017). De ridelever som deltagit i undersökningen har tagit del av ett informationsbrev innan påbörjad intervju. Deltagarna har också möjlighet att ta del i det resultat som studien ges, genom en publicerad version av arbetet.

Studien bygger på fokusgruppintervjuer, där ungdomar i en ridgrupp gemensamt intervjuas. Valet av fokusgruppintervju grundar sig i att människor kan dela med sig av sina personliga åsikter samtidigt som ämnena kan diskuteras. Detta i sin tur kan leda till djupare diskussioner. En fokusgruppintervju kan alltså bidra till diskussion och samtal mellan deltagarna till skillnad från en gruppintervju. I gruppintervjun skapas istället en diskussion mellan deltagarna och den som intervjuar. (Patel och Davidson 2011)

Innan påbörjad fokusgruppintervju iaktogs ridlektionerna. Detta för att kunna ta med konkreta händelser som kan vara användbara till intervjun. Händelser från ridlektionerna dokumenterades och användes för att inleda intervjuerna, detta för att eleverna skulle känna sig bekväma samt inleda en gruppdiskussion. Intervjuerna utgick från en intervjumall (se bilaga 2) och utfördes mellan 40 och 75 minuter. Med hjälp av intervjumallen ställdes frågor för att få en uppfattning över hur eleverna lär, vad eleven behöver för hjälp för att lära samt vad som gör att eleverna blir motiverade. Under

intervjuerna användes en röstinspelare som spelade in hela intervjun samtidigt som en av intervjuerna antecknade vissa händelser. En av intervjuerna valdes för att intervjua samtliga fokusgrupper för att förutsättningarna skulle vara så lika som möjligt. Efter intervjuerna transkriberades materialet från röstinspelaren samtidigt som anteckningarna användes till hjälp. Transkriberingen gjordes i så nära anslutning till intervjuerna som möjligt, för att intervjuerna skulle minnas händelsen detaljrikt. Transkriberingen tog mellan tre och fem timmar per intervju.

Fyra ridgrupper med mellan fyra och åtta elever från olika ridskolor intervjuades samt elever från en gymnasieklass med hästinriktning. 28 ungdomar intervjuades totalt och de var i åldern 12 till 25 år. Ridlärarna på respektive ridskola och gymnasium kontaktades först för att hitta lämpliga ridgrupper med elever i rätt åldersspann. Däremot visade det sig att ridlärarna inte visste exakt ålder på eleverna utan valde ridgrupp efter benämningen ”ungdomsgrupp”. Därav blev åldersspannet bredare än vad som var tänkt från början. Intervjugrupperna valdes ut av geografiska skäl och d.v.s. i intervjuarnas närhet, detta på grund av tidsbegränsning.

Analys

När alla intervjuerna hade utförts och transkriberats, bearbetades materialet. Fem olika ämnesområden valdes ut innan det transkriberade materialet kategoriserades. De fem ämnena var: Motivation/mål, Lärostil, Individualiserad undervisning, Vad kan förändras/förbättras, Vad sänker motivationen. Två av kategorierna valdes ut i förväg och resterande kategorier formades allt eftersom att materialet bearbetades. De tre kategorierna ”Vad kan förändras/förbättras”, ”Lärostil” och ”Vad sänker motivationen” formades efter elevernas åsikter. Därefter analyserades materialet för att hitta likheter och skillnader. En fenomenografisk metod användes i analysen vilket innebär att man intresserar sig för hur eleverna uppfattar ridundervisningen, sitt eget lärande, mål och motivation (Starrin & Svensson 1994; Olsson & Sörensen 2011).

RESULTAT

I resultatet kommer svaren från eleverna att redovisas i sammanfattad form där både likheter och skillnader redovisas. De olika uppfattningarna kommer även att åskådliggöras genom citat.

Individualiserad undervisning

Enligt de intervjuade eleverna kunde de flesta ridlärare anpassa lektionerna efter de elever som deltog vid respektive lektion. De anpassade även lektionsupplägget utifrån deltagande hästar, något som de intervjuade eleverna framhöll som viktigt. Individualiseringen kunde se ut på olika vis och berodde till exempel på vilken nivå eleverna i ridgruppen var på. Ridläraren kunde exempelvis individualisera övningarna så de antingen ändrade på en övning eller anpassade kraven i övningen efter varje ekipage.

”Hon hittar alltid någonting individuellt hos oss, men inte alltid att övningen görs olika. Hon tittar ju på sitsen och så och ger alltid alla någonting att jobba med” *Ridskoleelev 15*

Eleverna tyckte att det var bra att ridläraren kunde dela sin uppmärksamhet mellan eleverna. Också att ridläraren prioriterade de elever som för dagen hade det svårast med en häst eller i allmänhet låg på en lägre nivå, detta för att kunna gynna hela gruppen långsiktigt.

"Men det påverkar ju också alla andra om den personen är i vägen för de andra. Eller det förstör rytmen för alla andra" Ridskoleelev 9

"Har man en svår häst så får man lite mer hjälp, men det är inget negativt eller konstigt" Ridskoleelev 10

Dock önskade några elever att de hade en övning för övriga elever när det var någon annan som behövde ha mer hjälp. Medan andra elever upplevde att deras ridlärare löste dessa situationer på ett bra sätt så att alla elever ändå fick något att jobba med.

En annan viktig del i undervisningen är vikten av att bli sedd och vikten av beröm samt konstruktiv kritik. För några elever kopplades den konstruktiva kritiken till något negativt. Medan andra elever ansåg att de ville ha mer konstruktiv kritik för att kunna utvecklas mer. Vikten av beröm upplevdes som betydelsefull och även att berömmet kom i rätt ögonblick.

"Jag tycker ändå att man behöver höra att 'bra, där är det rätt' för annars är det ganska svårt att veta att man gör rätt i en övning så man kanske sitter och gör fel hela tiden" Ridskoleelev 3

"Men man får väl ändå erkänna att det var dåligt om det var det. Eller bra när det var bra. Det får ju inte vara så att ridläraren säger att det var bra fast det inte va det. Då är det bättre att de säger att det inte va bra." Gymnasieelev 7

Rideleverna upplevde att det var viktigt att personlig feedback gavs i övningarna, detta för att eleverna ska veta när de gör rätt eller fel. Många gånger upplevdes bekräftelse från ridläraren som viktigt för att eleven ska ha vetskap om sin ridning. Vikten av att ge positiv feedback även när det gått sämre under ett ridpass ansågs vara viktigt.

För att kunna individualisera undervisningen ytterligare tyckte många av eleverna att ett utvecklingssamtal skulle vara gynnsamt, då ridläraren får en större inblick i vad eleverna vill. Endast ett fåtal av eleverna hade varit med om utvecklingssamtal innan. Dessa hade utförts på olika vis, några hade fått fyllt i ett formulär och sen lämnat in till ridläraren. Någon annan hade under lektionen diskuterat med sin ridlärare. Dock upplevde de ridelever som tidigare haft någon form av utvecklingssamtal att det som diskuterats glömdes bort efter hand. Dock var många ändå positivt inställda till någon form av utvecklingssamtal, endera ett protokoll som de fick med sig hem och kunde fundera kring frågorna under en längre tid. Andra föredrog ett mer traditionellt utvecklingssamtal mer likt det som görs i skolan där eleven kunde diskutera tillsammans med sin ridlärare. Denna form av utvecklingssamtal kunde även utföras i grupp enligt några elever, detta berodde dock på hur sammanhållningen i gruppen var. Däremot uppfattades utvecklingssamtalen som något svårt då eleverna på ridskolorna inte var vana att analysera kring sin egen ridning och prestation. För vissa elever så var det hjälpen och kritiken de fick av sin ridlärare som var intressant. Medan andra elever var mer intresserade av sin egen känsla och uppfattning av sin ridning.

"Om man har en stor dröm. Då behöver man ju hjälp att ta sig dit liksom. Det är väldigt svårt att ta sig dit själv." Ridskoleelev 15

Rideleverna menade att utvecklingssamtalen kan leda till en mer individualiserad undervisning från ridläraren vilket skulle kunna gynna eleven ytterligare. Något som upplevdes, framförallt hos eleverna på ridgymnasiet, var att ridläraren hade en långsiktig plan med undervisningen. Detta koncept gjorde att gymnasieeleverna kände en trygghet i ridundervisningen.

Mål och motivation

Gemensamt för de flesta elever som deltog i studien var att mål inte var något de lagt fokus på och målen kunde i vissa fall uppfattas som något skrämmande. Genomgående i studien svarade näst intill samtliga elever att det inte hade något mål som gjorde dem motiverade i ridningen.

”Jag har inte något mål, jag rider mest för att hålla igång” Ridskoleelev 4

”Jag vill väl mest hålla igång och nu känns det som att jag har hållit på så länge så att det skulle kännas konstigt att inte hålla på, om jag la av liksom” Ridskoleelev 6

Däremot utvecklades svaren allt eftersom intervjuerna pågick och eleverna började beskriva vad som gjorde dem motiverade i ridningen och tillslut beskrevs olika mål. Vad som gjorde eleverna motiverade skiljde sig ganska mycket åt. Gemensamt för eleverna var själva utvecklingen som eleven gjorde i sin ridning. Strävan av att bli bättre på något var något som gjorde eleverna motiverade till att fortsätta med ridningen. Både eleverna på ridskolorna och gymnasiet la stor vikt vid att ridläraren skulle vara ärlig. Det ridläraren sade och det eleverna kände skulle stämma överens och om det inte gjorde det ifrågasatte eleverna ridlärarens kompetens. För eleverna var det viktigt att få beröm när det väl kändes bra och att ridläraren inte var rädd för att säga att något inte var bra. Att eleverna fick en förklaring om vad som var bra eller mindre bra, var också betydelsefullt. För några av eleverna så var det viktigt att det skulle kännas bra när de rider. När det går bra när man rider så höjs motivationen, likaså kan motivationen sänkas när det går dåligt. Ridläraren har en stor betydelse för hur eleverna blir motiverade och för de allra flesta ridgrupper så uppfattade eleverna sina ridlärare som inspirerande. De flesta grupper blev inspirerade av sin ridlärare och tyckte väldigt mycket om denne som person. Däremot fanns det en grupp där det tydligt sågs att ridläraren inte hade samma ambitioner som eleverna. Rideleverna upplevde ridläraren som negativ vilket i sin tur gjorde att de blev omotiverade. Eleverna eftersträvade en ”kompisrelation” med sin ridlärare istället för att fokusera fullt så mycket på sin egen utveckling. För dessa elever var det viktigaste att ha roligt under lektionerna.

För att behålla motivationen tyckte många av eleverna att de stunder då man faktiskt lyckas med något som inte fungerat tidigare, gör att det blir roligt att fortsätta. Utmaning var något som bidrog till att höja motivationen. Dessa utmaningar kan även tolkas som mål. Många av de delar som eleverna beskriver som utmaningar är att kunna rida på en häst som de tidigare tyckt varit svår och kunna känna sig tillfredsställd med sin egen prestation.

”För mig har det aldrig varit yttre motivation utan det alltid kommit inifrån. Och asså en drivkraft som liksom jag alltid, alltså jag vill alltid bli bättre. Det som driver mig är perfektion. Fast att man aldrig kommer att uppnå den. Men det är ju ändå den ständiga strävan efter att ha perfektion i sin ridning som också gör att det blir roligt. För då blir det ju som en tävling mot mig själv” Gymnasieelev 7

Ridning går till stor del ut på att hitta samspelet mellan häst och ryttare och har en stor betydelse även för ungdomar på ridskola. Att hela tiden sträva efter att kunna kommunicera med hästen är något eleverna uttryckte. Hästarna spelar en viktig roll gällande motivationen, för några elever var det motiverande att rida lite mer utmanande hästar medan andra istället såg det som något negativt och förlorade sin motivation. Många av eleverna beskrev också ridningen som lugnande och får eleverna att ”tänka på annat”. Ridningen gör att eleverna kan släppa den dagliga stressen och vara i nuet. En annan viktig del som ges tack vare hästar och ridningen är umgänget som man får

genom andra elever som delar samma intresse för hästarna. Tiden på ridskolan handlade inte alltid om just själva ridningen utan istället om att få träffa sina kompisar. Hur umgänget i gruppen var varierade dock ganska mycket då eleverna i grupperna hade ganska olika relationer till varandra. Även om de flesta uppskattade att rida i grupp för att få gemenskapen så upplevde många av eleverna ändå en svårighet med framförallt antalet elever under lektionerna. Detta på grund av att det blev många hästar i ridhuset att hålla reda på, samtidigt som de ska fokusera på sin egen ridning. Vissa upplevde då att det var svårt att kunna anpassa sin ridning efter sin häst ordentligt för att det tog mer tid att hålla reda på de andra eleverna. Även ridläraren har en stor betydelse för hur eleverna blir inspirerade. Många elever såg upp till sina ridlärare då de tyckte att de red bra och ville bli lika duktiga som dem.

Ridelevernas uppfattning kring olika lärostilar

Elevernas olika uppfattning om lärostilar ger ett uttryck för deras önskemål. När eleverna fick frågan om hur de lär fanns det inget givet svar, utan det var mycket individuellt. För många elever kunde en lärostil fungera i vissa situationer medan andra lärostilar fungerade bättre i andra situationer. I skolan handlar det mycket om att läsa, skriva och lyssna. I ridningen däremot ska även en speciell känsla hittas och det blir då ridlärarens uppgift att försöka beskriva denna känsla på ett sätt så att eleverna förstår. Därför är det viktigt att låta eleverna få prova sig fram för att hitta hur mycket hjälper som behövs för att påverka hästen så att den utför det arbete eller den uppgift den ska göra. Detta var något som eleverna tyckte var viktigt, att få lära sig teoretiskt hur övningar och rörelser ska utföras och sen prova sig fram med hjälp av ridläraren.

”Jag tror att jag lär mig bäst genom att få höra någon säga någonting, liksom att nu ska vi göra skänkelvikning och man får höra någon berätta hur man ska göra och att man sen får testa och känna hur det känns” Ridskoleelev 8

”Ibland tycker jag att det är jättesvårt att höra för man får ingen uppfattning riktigt. Förstår man typ hur det går till och hur hästen rör sig. Det är lättare att veta hur man ska göra, om man vet hur hästen rör sig” Ridskoleelev 15

För vissa ridskoleelever var det viktigt att ha en djupare förståelse över hur hästen rör sig för att förstå vikten av vilken hjälpgivning som behövs och varför. Medan andra ridskoleelever som behövde ridlärarens stöttning samt repetitioner för att hitta till den känslan eller hjälpgivning som rörelsen kräver. Många av eleverna upplevde också att ridningen handlar om vana och att man behöver göra något tillräckligt många gånger innan man faktiskt kan det.

”Med ridningen är det just det här att jag måste höra det om och om igen” Ridskoleelev 1

”I ridningen försöker jag att ta till mig det ridläraren säger till mig och försöker anpassa mig efter vad hästen behöver” Ridskoleelev 4

Att lyssna på ridlärarens instruktioner var något som de flesta föredrog när det kom till ridundervisning. Många av eleverna tyckte att det var svårt att läsa sig till hur de ska rida. Ett alternativ som också togs upp var att se endera någon annan rida endera på film eller i verkligheten. Då kunde de se hur den ryttaren gör för att sen kopiera detta och ta med sig till sin egen ridning. Några elever tyckte också att det var mycket nyttigt att se ridlärare eller andra elever rida ridskolehästarna för att se hur just den ryttaren red den hästen. Ett annat alternativ till att få en djupare förståelse för hur hjälpgivningen ska ske och hur den påverkar hästen är att se på clinics.

”Det är därför det är så bra med såna hära clinics. När de överdriver och ska visa så att man

verkligen ser” Ridskoleelev 8

Ett alternativ för att förbättra sin ridning eller för att bli mer medveten är att se sig själv rida. Med hjälp av speglar kan ryttaren kontrollera sin sits men också se hur hästen utför rörelsen. Film var ett annat alternativ som eleverna tog upp som ett bra sätt för att lättare se sin egen ridning. Några av eleverna tyckte också att det var roligt att jämföra äldre och nyare filmer för att kunna se sin utveckling.

”för mig har det alltid varit så att jag hittar känslan och sen kollar i spegeln för att se så att det stämmer. Så om det ser lika ut som det känns. Då får jag mentala bilder när jag sen får den känslan” Gymnasieelev 7

Ytterligare ett problem för några av eleverna var att de tyckte att det stundvis var svårt att höra vad ridläraren sa. På några av ridskolorna använde ridläraren någon form av röstförstärkare, medan det också fanns ridskolor där ridlärarna fick skrika på traditionellt sätt (utan röstförstärkare).

Elevernas önskemål om förändring

Något som de flesta ridgrupper tog upp var att de upplevde en svårighet då ridlektionerna var så uppstyrda. Många elever önskade lite mer frihet där de själva fick prova på, samt att de kunde anpassa ridpasset mer efter just den hästen de hade för dagen. Det ställs mer krav på ett elevaktiverande lärande i skolan, där eleven själv får ta mer ansvar. Det blir inte lika viktigt vad eleven lär sig utan att eleven själv tar ansvar för sitt lärande och utvecklas därefter. I och med denna förändring i skolan syns en trend där eleverna efterfrågar denna typ av funktionella bildning även på ridskolan.

”Jag tror att det blir begränsat när man rider några gånger i veckan, och då blir det ju att man gör det man blir tillsagd att göra på lektionen och ibland kan det vara så att dagsformen på hästen eller sig själv. att man tänket att att idag skulle jag hellre vilja rida ett lätt dressyrpass men att man ska hoppa istället” Ridskoleelev 8

”Vi vill att de vågar testa lite mer, det kanske inte kommer att hända något hemskt om vi får testa” Ridskoleelev 19

Vissa elever upplevde att de fick rida till några av ridskolehästarna för att de sen ska fungera bättre till de mer rutinerade eleverna. Detta upplevdes som negativt och eleverna önskade istället att ridskolorna hade mer utbildade hästar så att de också ska lära sig att rida.

Många av eleverna tyckte att mindre grupper skulle vara ett bra sätt att få ut mer av lektionerna. Dels genom att det blir färre hästar i ridhuset men också att rideleverna kan få ännu mer hjälp av ridläraren. Ett önskemål från rideleverna var att grupperna ligger mellan 4-6 elever. Dock är eleverna medvetna om att ridskolans ekonomi måste kunna gå runt och de förstår därför att det är en anledning till varför grupperna är så stora. Ett annat alternativ som en ridgrupp hade var att det fanns två ridlärare, det var speciellt grupper som hade lite större ridhus som upplevde att ridläraren missade delar från lektionen. De flesta elever tyckte att de stora ridgrupperna försvårade ridningen då det blev trångt, vilket sågs som ett problem för ridskoleeleverna. Gymnasieeleverna såg däremot de stora ridgrupperna som en utmaning.

Rideleverna upplevde att utmaningar, varierade övningar, olika instruktioner, beröm och konstruktiv kritik höjde motivationen under ridlektionerna. Utvecklingssamtal ansågs kunna gynna ridelevernas utveckling vilket bidrog till ökad motivation. Samspelet mellan häst och ryttare samt umgänget i stallet var också faktorer som fick eleverna till att fortsätta på ridskolan.

DISKUSSION

I vår studie kunde vi genom resultatet se att eleverna motiverades på olika vis och att vissa av eleverna hade en högre eller tydligare motivation jämfört med andra. Gemensamt för alla eleverna var att känslan av att utvecklas gav motivation. Motivationen ökade hos eleverna när de klarade av något nytt som de inte tidigare gjort. Eleverna uttryckte detta som att de fick resultat av sitt arbete. Dessa likheter ses även i Moberg Granströms (2017) studie, där det framgick att några av eleverna också motiverades av andras framgång och utveckling likväl som sin egen. Strävan efter att hela tiden bli bättre var något som bidrog till motivation enligt rideleverna i vår studie. Många elever uttryckte att det var roligt med ridningen på så vis att man aldrig blir fullärd men också strävan efter perfektion. Gemenskapen i gruppen var också något som upplevdes som viktig och som bidrog till ökad motivation. Dynamiken mellan ridgrupperna under studien varierade väldigt. Vissa grupper var väl sammansvetsade där eleverna kunde skämta och ge varandra kritik. Andra grupper, där rideleverna inte kände varandra lika bra, hade svårare att framföra sina åsikter. Dessa ridelever uttryckte att hästarna var den största motiverande faktorn till att de fortsatte på ridskolan. Rideleverna som hade bättre relation till andra ridelever uttryckte att umgänget var viktigt för att fortsätta på ridskolan. SvRF (2012) pekar på att ridskolans syfte är att bidra till gemenskap samt utveckling hos eleverna. Även Moberg Granström (2017) menar att det är viktigt att ridskolorna arbetar för att eleverna ska känna att de fortsätter att utvecklas samt får med sig gemenskapen från gruppen. Detta för att eleverna ska fortsätta motiveras till att stanna kvar på ridskolorna. Då motivation uppnås på olika sätt för varje individ är det en svårighet för ridläraren att öka motivationen för en hel grupp (Giota 2013). Både eleverna på ridskolorna och gymnasiet la stor vikt vid att ridläraren skulle vara ärlig. Det ridläraren sade och det eleverna kände skulle stämma överens och om det inte gjorde det ifrågasatte eleverna ridlärarens kompetens. För eleverna var det viktigt att få beröm när det väl kändes bra och att ridläraren inte var rädd för att säga att något inte var bra. Att eleverna fick en förklaring om vad som var bra eller mindre bra, var också betydelsefullt. Däremot var det en ridskolegrupp som ansåg att sin ridlärare var för noggrann och aldrig gav några positiva kommentarer. Där var det viktigare att få höra att de gjorde något bra än att höra att det var ”ganska bra”. Ordvalen från ridläraren gjorde att eleverna kände sig mindre motiverade. Enligt Juul (2004) har motivation och självkänsla en stark koppling till varandra. Självkänsla påverkar elevens motivation eftersom självkänslan speglar individens uppfattning om vem individen är. När eleven känner sig kompetent och klarar av olika uppgifter skapas inre motivation. Det blir då viktigt att eleverna får tillräckligt med beröm för att motivationen ska kunna öka.

En av grupperna ansåg att deras ridlärare var för noggrann och hade för höga krav på eleverna, vilket gick emot vad eleverna ville få ut av sina lektioner. Den negativa uppfattningen om ridläraren visade sig genom ointresse över ridlärarens kompetens och kunskaper. Det spelade heller ingen roll om ridläraren var duktig på att rida. Denna ridlärare och grupp hade inte samma mål med ridningen. Rideleverna uppfattade ridlärarens ambitioner som påfrestande och negativa, medan de egentligen ville ha ridläraren som en kompis. Till skillnad från Moberg Granströms (2017) studie, visade det här resultatet att rideleverna uppfattade ridlärarens målbilder som mycket högre än deras egna. I Moberg Granströms (2017) studie visade hennes resultat att målbilden mellan ridlärare och elever stämde överens med varandra. Hade inte ridläraren några tydliga mål sågs ett samband där eleven oftast saknade mål. Det samma gällde om ridläraren hade en tydlig målbild, då även eleverna oftast hade mer distinkta mål. Detta är en svårighet då det för eleverna har stor betydelse för vilken ridlärare de har och hur

det påverkar deras motivation till ridningen. Ridelevernas inställning till den nuvarande ridläraren kan också ha påverkats av att de nyligen bytt ridlärare. Tidigare hade de haft en ridlärare som uppfyllde deras önskemål mer genom att aktivera eleverna i många olika övningar, samtidigt som kraven på kvalitet var lägre i övningarna. Den tidigare ridläraren beskrevs som en förebild av eleverna, liksom även Thorell (2017) nämner, att eleverna formas efter sina ridlärare då de oftast ses som förebilder.

För att öka individanpassningen tyckte ett flertal av eleverna att utvecklingssamtal, likt det som används i skolan, kunde vara ett bra alternativ. Genom utvecklingssamtal får ridläraren en tydligare inblick i vad eleven har för mål och vad individen vill med sin ridning. Samtidigt som eleverna också blir inkluderade i sin utveckling. Enligt SvRF (2012) har barn och ungdomar rätt att påverka sitt idrottande. Genom utvecklingssamtal kan ridlärarna göra undervisningen mer elevaktiverande. Den elevaktiverande undervisningsmetoden som används inom skolan efterfrågas alltmer även på ridskola. Elevaktivitet bidrar till att eleven själv tar ansvar för sitt lärande och utvecklas därefter (Annerstedt 1995). Strawson (1995) menar att mål kan bidra till ökad motivation, prestation, fokus, självförtroende samt förtydliga förväntningar. Dock menar Moberg Granström (2017) att en svårighet är att elevernas mål ska accepteras på ridskolorna. Målen måste vara realistiska för att ridskolan ska kunna arbeta med dem. I vissa fall kan elevens mål vara orealistiska och svåra att uppnå. Vidare förklarar Moberg Granström (2017) att det är viktigt att ridskolorna också följer upp elevernas mål samt diskuterar med eleverna hur de ska uppnå dem. Genom resultatet framgick att rideleverna inte reflekterat kring sina mål tidigare. Dock analyserade rideleverna under intervjuerna och kom efterhand på mål de hade kring sin ridning. Det framgick tydligt i de fokusgruppintervjuer som utfördes att mål och målbilder inte diskuterades i ridelevernas vardag, vilket vissa av eleverna saknade på ridskolan. På ridsportgymnasiet hade rideleverna en tydligare bild, än vad ridskoleeleverna hade, av vad de ville åstadkomma med sin ridning. Flera ridgymnasieelever upplevde dock att det fortfarande fattades en tydlig plan över deras individuella mål. Strukturen på undervisningen ansågs professionell eftersom ridläraren hade en långsiktig plan med undervisningen. Dock låg fokus på gruppen och inte på individen. Utvecklingssamtal ansågs kunna hjälpa eleverna med sina individuella mål och därmed höja motivationen för ridningen.

En mer individualiserad undervisning tar hänsyn till den enskilde eleven och försöker anpassa sig efter dess behov. Ridundervisningen stöter på sitt första problem gällande individanpassning när det kommer till storleken på grupperna. Kompetensen och kraven på ridläraren ökar i och med att denne måste kunna se till alla elevers behov. Ett flertal av eleverna i studien kommenterade att gruppernas storlek hämmade till utveckling i och med att ridläraren inte kunde fokusera på eleven tillräckligt mycket. Antalet ansågs vara störande för elevernas koncentration eftersom de ofta fick akta sig för varandra. Gymnasieeleverna upplevde dock detta som något utmanande då de hade en annan inblick och förståelse över varför de var så stora grupper. Enligt Thorell (2017) blir efterfrågan gällande privatlektioner allt större hos ridskolorna. Detta för att eleven ska få ut så mycket som möjligt från undervisningen, gentemot när man rider i grupp. Däremot ansåg rideleverna i studien att ridläraren anpassade sig bra mellan de olika eleverna genom att ge olika typer av instruktioner samt öka och minska kraven beroende på person och häst. Dock önskade ett flertal av rideleverna mer frihet där de själva kunde anpassa ridpasset efter häst och dagsform. Eleverna upplevde en svårighet genom att ridlektionerna var så uppstyra. Däremot var det något motsägelsefullt eftersom rideleverna som deltog i studien föredrog att ridläraren berättade vad de skulle göra och att eleverna sen fick prova sig fram och känna efter.

Rideleverna upplevde det som svårt att läsa sig till ridkunskap när det kom till ridundervisning. Giota (2013) menar på att eleven måste förstå innehållet i uppgifterna för att förbättra sina färdigheter samt vara relevant och meningsfullt. En svårighet som ridlärarna ställs inför är att anpassa undervisningen på ett sådant sätt så att eleverna i gruppen engageras och förstår uppgiften. Elever föredrar att lära sig på olika sätt och har olika förutsättningar för att ta till sig information (Pettersen 2010). Detta var dock något som de flesta eleverna tyckte att ridlärarna gjorde bra, då eleverna kände sig sedda. Ridlärarna ansågs anpassa sig efter utbildningsnivå av hästarna samt nivå på ryttare. Uppstod problem för någon elev, upplevde eleverna att det var positivt att ridläraren hjälpte denne. Då det ansågs gynna hela gruppen på så visa att det blev mer ordning och reda. Däremot ville rideleverna ha mer uppmärksamhet av ridläraren då det höga antalet av ekipage i ridgruppen var störande. Om ridgrupperna var mindre kunde eleverna få fler instruktioner och ansågs då utvecklas snabbare. Flera elever nämnde också att ridläraren alltid såg ekipaget när de gjorde misstag och inte när det gick bra. Rideleverna upplevde att mindre ridgrupper skulle göra att ridläraren hann se när det också gick bra, och därmed få mer beröm. Rideleverna uttryckte olika sätt för att lära, däremot var det många som ansåg att det var lättast att lära genom att: Höra, se, testa och känna.

Liksom den konvergerande lärostilen föredrog de flesta elever att tillämpa kunskapen praktiskt. Rideleverna ville lyssna på ridlärarens instruktioner sedan se hur de skulle utföras, därefter testa själva för att hitta en känsla som också bekräftades av ridläraren. Flera ridelever ville använda sig av speglar för att se hur det såg ut när de red, dock var det många ridskolor som inte hade tillräckligt med speglar i ridhusen för att eleverna skulle kunna använda sig av dem. Film var något flera ridelever trodde kunde hjälpte dem i sin utveckling. Däremot var det endast någon enstaka elev som fått möjligheten att bli filmad på ridskolan. Eleverna har inte upplevt att film har presenterats på ridskolorna. Rideleverna tyckte dock att det var en bra idé och ville testa sig av det i framtiden. Ett annat förslag från rideleverna var att använda sig av två ridlärare under samma lektion. Tanken var att en ridlärare kunde stå vid ena änden av ridhuset och ge instruktioner, medan den andra står i andra änden och ger instruktioner. Rideleverna upplevde att de fick mer hjälp och olika instruktioner de kunde använda sig av. Genomgående i studien målade rideleverna upp en utforskande miljö där eleverna blev stimulerad av utmaning och problemlösning, liksom Pettersen (2010) beskriver som den konvergerande lärostilen. Den assimilerade lärostilen gavs inte lika stort intresse av rideleverna eftersom de ansåg att det var svårt att lära sig ridning teoretiskt. Däremot ansåg vissa elever att det var viktigt att ha kunskap över teorin för att kunna tillämpa det praktiskt. Det upplevdes därför viktigt att undervisningen varierar mellan teori och praktik.

Metod och genomförande

Studien baserades på fokusgruppintervjuer där ungdomar från ridskolor och ridgymnasier fick ge sina infallsvinklar gällande motivation och individualiserad undervisning. Genom den fenomenografiska metoden fick vi som författare observera kring olika uppfattningar samt åsikter som eleverna delade med sig av. Då vi använt oss av fokusgrupper har vi sett en variation mellan grupperna. I några grupper hade ungdomarna en nära relation till varandra vilket gjorde att de hade lättare att diskutera. Medan de grupper som inte kände varandra så väl gärna blev tystare. En annan svårighet som framkom i vår intervju var att eleverna påverkade varandra i sina svar. I vissa fall kunde det bidra till en diskussion men också till att de nästan inte sa något alls. För vissa elever var det en fördel att vi gjorde intervjun genom fokusgrupper medan några av

eleverna kanske upplevt det lättare om den varit ensam i intervjun. En annan svårighet som uppstod när vi intervjuade ungdomar på ridskolor var att de inte var så vana att diskutera och analysera kring sin egen ridning. Detta gjorde också att vissa grupper hade svårare att starta upp en diskussion sinns emellan. De elever som intervjuades från ridgymnasiet var något mer vana att diskutera och analysera sin ridning samt att de hade en helt annan relation till varandra då de gick i samma klass. Vi som har intervjuat har i största mån försökt att inte blanda oss i elevernas svar dock har det varit svårare i vissa av grupperna att inte påverka dem med infallsvinklar. Detta blev tydligast i den grupp där eleverna saknade en närmare relation till varandra och hade svårare att komma till diskussion. Hur frågorna var formulerade och hur vi har intervjuat eleverna kan också ha påverkat deras svar. Eftersom vissa ridelever behövde hjälp med att starta en diskussion är det lätt som intervjuare att leda svaren åt en viss riktning.

Ridlärarna som kontaktades på ridskolorna valde de ut grupper som var lämpliga för vår intervju, ett problem var att vissa grupper hade ganska stor spridning på åldrarna. Ridskolornas grupper baseras till stor del efter elevernas kunskap samt ridförmåga.

Framtida studier

Något som hade varit intressant att studera vidare är utvecklingssamtalen. Eleverna skulle kunna tillfrågas om hur de skulle vilja ha dessa och hur de skulle kunna ingå i deras ridundervisning. Även ridlärarna skulle kunna intervjuas för att se om den individualiserade undervisningen skulle kunna utvecklas med hjälp av utvecklingssamtal.

Slutsats

Genom resultatet ses att en individualiserad undervisning bidrar till ökad motivation. Motivationen upplevdes öka hos eleverna genom utmaningar, utveckling, variation, beröm samt konstruktiv kritik. Enligt rideleverna ansågs utvecklingssamtal kunna bidra till bättre utveckling då ridläraren blir mer medveten om den enskilda elevens behov och mål.

SAMMANFATTNING

Ridsporten vänder sig till en stor målgrupp där ridskolor har elever från mindre barn till äldre pensionärer. En av Svenska ridsportförbundets visioner är att ridsporten ska rikta sig just till alla. Däremot ses en minskning av antal utövare i åldern 17-20 år. Orsaken till detta är diffust och kan vara en blandning av många olika faktorer. Ett samband har däremot fastställts när eleverna ska sluta grundskolan och börja gymnasiet. Ungdomarna upplever då bland annat tidsbrist och tappar då motivationen för ridningen. Dock är det många elever som väljer ridsportgymnasium som inriktar sig på ridning. När ridningen ingår under schemalagd tid upplever eleven inte samma tidsbrist, utan har efter skolan tid till studier och privatliv.

Ridskolan härstammar från armén och använder sig oftast av en rak och tydlig envägskommunikation. Samhället idag inriktar sig mer på ett självständigt lärande som riktar sig till individen. Individanpassningen i skolan har därmed utvecklats till mer egenansvar och självlärande. Läraren tar därmed ett steg tillbaka och låter eleven själv få testa sig fram. Tanken med individanpassad undervisning är att öka elevens motivation till att lära. Motivation har en stark koppling till individens mål. Mål kan se ut på många olika sätt men det är viktigt att de är specifika, mätbara och framförallt realistiska. Samtidigt som de är realistiska ska de även vara relativt höga för att höja motivationen.

Problemet i den här studien inriktar sig på ungdomar som slutar på ridskola. Ungdomar är en stor kundkrets som ridskolan vinner mycket på att behålla. Men hur ska ridskolan utvecklas för att behålla eleverna? När det nu sker en förändring i skolan där en mer individanpassad läroplan tillämpas bör ridskolan ta steget vidare och utveckla sin undervisning. I och med en mer individualiserad undervisning kan motivationen höjas hos eleven. Om eleven är motiverad till ridningen kan eleven överväga att stanna kvar på ridskolan även om individens livssituations ändras. Studien baseras på fokusgruppintervjuer med ridskole- och gymnasieelever i åldern 12-25år.

Resultatet visar att de flesta elever anser att de blir sedda under lektionstid samt att ridläraren anpassar sig efter varje individ. Övningarna kunde ändras till viss del men först och främst ändrades ridlärarens instruktioner beroende på ekipage. Eleverna ansåg att storleken på grupperna hämmade den individualiserade undervisningen eftersom eleven fick svårare att koncentrera sig på sin uppgift. Eleverna tyckte att en optimal ridgrupp skulle vara på 4-6 elever för att de skulle få tillräckligt med plats i ridhuset. En skillnad sågs mellan grupperna som intervjuades, då gymnasieeleverna som ingick i studien, såg ridgruppens storlek som en utmaning istället för ett problem. Både eleverna på ridskolorna och gymnasiet la stor vikt vid att ridläraren skulle vara ärlig. Det ridläraren sade och det eleverna kände skulle stämma överens och om det inte gjorde det ifrågasatte eleverna ridlärarens kompetens. För eleverna var det viktigt att få beröm när det väl kändes bra och att ridläraren inte var rädd för att säga att något inte var bra. Att eleverna fick en förklaring om vad som var bra eller mindre bra, var också betydelsefullt. När ridläraren upprepade instruktionerna ansågs det snarare vara något positivt än negativt. Eleverna trodde att utvecklingssamtal skulle gynna deras utveckling. Ridläraren skulle få en större inblick i ridelevens mål och ambitioner och därmed kunna anpassa ridundervisningen mer efter individ. Rideleverna ansåg generellt att det var svårt att prata om sin egen ridning och om de hade mål, men de ville ändå föra en konversation med ridläraren för att öka motivationen. Det viktiga med utvecklingssamtalen, ansåg eleverna, var att ridläraren följer upp under terminens gång vad som sades på utvecklingssamtalen. Eleverna upplevde i dagsläget att deras mål "glömdes bort" allt eftersom terminen gick. Motivationshöjande faktorer var känslan av utveckling och att de blev relativt utmanade. Flertalet av eleverna påpekade att det var lugnande att rida och att de kunde avskärma vardagen på hästryggen. Umgänget i stallen och ridgruppen var också viktigt för eleverna.

Eleverna lär sig på olika sätt däremot sågs ett mönster när det kom till ridundervisningen. Eleverna föredrog att ridläraren förklarade och visade innan de fick prova på själva. Det uppskattades också att se andra göra, för att få en inblick i hur uppgiften ska utföras. Höra, se, testa och känna, var det populäraste sättet att lära enligt den här studien. Känslan var oerhört viktig för eleverna. Känslan skulle sedan bekräftas av att antingen se i spegeln eller genom respons från ridläraren. Eleverna önskade mer frihet under lektionerna, i dagsläget var ridundervisningen för uppstyrd och såg inte till elevens eller hästens dagsform. Eleverna ansåg att hästmaterialet var viktigt för deras utveckling och att ett flertal av hästarna på ridskolan var för utbildade. Eleverna fick känslan av att de utbildade hästarna istället för att de utvecklade sin egen ridning. Resultatet visar att en individualiserad undervisning bidrar till ökad motivation. Detta då ridläraren och eleven tillsammans kan arbeta med individens mål. Eleverna upplevde att det skulle kunna gynna deras utveckling.

FÖRFATTARNAS TACK

Vi vill rikta ett stort tack till vår handledare Susanne Lundesjö-Kvart, som har varit ett

stort stöd och som guidat oss genom den här studien. Vi vill också tacka alla ridskolor som har ställt upp på intervjuer och möjliggjort denna studie. Samt alla elever som har med stort engagemang delat med sig av sina tankar och åsikter.

REFERENSER

Litteratur

- Annerstedt, C. (1995). *Idrottsdidaktisk reflektion*. Göteborg: Multicare Förlag.
- Blomquist, C. och Röding, P. (2010). *Ledarskap – personen, reflektionen, samtalet*. 1:2 uppl. Lund: Studentlitteratur AB
- Brorsson, M., Holgersson, S. och Ritzman, E. (2010). *Ungdomars motiv kring avhopp från ridskola*. Sveriges lantbruksuniversitet. Hippologenheten/hippologprogrammet, examensarbete. https://stud.epsilon.slu.se/2205/1/brorsson_m_110128.pdf
- Brown, J. H. (1995). *Coaching the Rider*. Oxford: Alden Press Limited.
- Carlsson, H. och Olsson, P. (2008). *Idrottslärares medvetenhet kring självkänsla – En studie i idrottslärares främjande av elevers självkänsla*. Examensarbete, Kalmar Högskola, Humanvetenskapliga institutionen, Kalmar.
- Forsberg, L. (2007). *Att utveckla handlingskraft. Om flickors identitetsskapande processer i stallet*. Lic. Luleå tekniska universitet Institutionen för pedagogik och lärande 2007:43. Available at: <http://epubl.ltu.se/1402-1757/2007/43/LTU-LIC-0743-SE.pdf>
- Giota, J. (2013). *Individualiserad undervisning i skolan – en forskningsöversikt*. Stockholm: Vetenskapsrådet (Vetenskapsrådets Rapportserie 3:2013).
- Gould, D. (2001). Goal setting for peak performance. Williams, J. M. (red.) *Applied sport psychology: Personal growth to peak performance*. Maintain View: Mayfield.
- Hedenborg, S. (2013). *Hästar, hästtjejer, hästägare: 100 år med Svenska ridsportförbundet*. Strömsholm: Svenska ridsportförbundet.
- Hedenborg, S. (2009). Till vad fostrar ridsporten? En studie av ridsportens utbildningar med utgångspunkt i begreppen tävlingsfostran, föreningsfostran och omvårdnadsfostran. *Educare* 2009:1, pp. 61–78. Malmö: Lärarutbildningen Malmö Högskola.
- Juul, J. (2004). *Ditt kompetenta barn*. Stockholm: Wahlström & Widstrand.
- Klafki, W. (1963 och 1974). *Studien zur Bildungstheorie und Didaktik*. Weinheim: Beltz.
- Maltén, A. (2003). *Att undervisa – en mångfasetterad utmaning*. 1:8. Uppl. Lund: Studentlitteratur.
- Moberg Granström, K. (2017). *Vart vill vi? Ridskolelevers och ridlärares olika målbilder*. Sveriges lantbruksuniversitet. Hippologenheten/hippologprogrammet, examensarbete. https://stud.epsilon.slu.se/10256/7/moberg_granstrom_k_170626.pdf
- Olsson, H. och Sörensen, S. (2011). *Forskningsprocessen: kvalitativa och kvantitativa perspektiv*. 3. Uppl. Stockholm: Liber.
- Patel, R. och Davidson, B. (2011). *Forskningsmetodikens grunder – att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. 4:8. Uppl. Lund: Studentlitteratur.

- Pettersen, R.C. (2010) *Lärandets hur*. 1:1 Uppl. Lund: Studentlitteratur
- Skog Hallgren, L. och Danewid, H. (2016). *Att coacha ryttare – en intervjustudie av fyra meriterade tränares uppfattningar*. Hippologenheten/hippologprogrammet, examensarbete. Ej publ.
- Starrin, B. och Svensson, P-G. (1994). *Kvalitativ metod och vetenskapsteori*. Studentlitteratur AB.
- Strawson, B. (1995). Goal Setting: The Basics. Hassler-Scoop, J. (red.) *Equestrian Instruction: An Integrated Approach to Teaching & Learning*. Goals Unlimited Press.
- Thedin Jakobsson, B. och Engström, L-M. (2008). *Vilka stannar kvar och varför?* Stockholm: Riksidrottsförbundet (FoU-rapport 2008:4).
- Thorell, G. (2017). *Framåt marsch! Ridläraryrollen från dåtid till samtid med perspektiv på framtid*. Doktorsavhandling, Göteborgs universitet, Utbildningsvetenskapliga fakulteten, Göteborg.
- Trondman, M. (2005). *Unga och föreningsidrotten: en studie om föreningsidrottens plats betydelse och konsekvenser i ungas liv*. Stockholm: Ungdomsstyrelsen.
- Wahlström, O.G. (1993). *Gruppen som grogrund – en arbetsmetod som utvecklar*. Stockholm: Liber
- Weinberg, R. S. och Gould, D. (2007). *Foundations of sport and exercise psychology (4)*. Champaign: Human Kinetics.
- Wolframm, I.A. och Micklewright, D. (2011). The effect of a mental training program on state anxiety and competitive dressage performance. *Journal of Veterinary Behavior*, vol. 6, Issue 5, pp. 267–275.

Internet

- SvRF (2012). *Ridsporten vill. Idéprogram för Svenska Ridsportförbundet*. http://www.ridsport.se/ImageVaultFiles/id_8/cf_559/Ridsporten_vill.PDF. [2017-12-04]
- SvRF (2015-10-21). *Framtidens ridskola*. Tillgänglig: <http://www.ridsport.se/RidklubbRidskola/Framtidensridskola/> [2017-09-06]
- SvRF (2017). *Statistik och kortfakta om ridsport*. Tillgänglig: <http://www.ridsport.se/Svensk-Ridsport/Statistik/> [2017-09-06]
- Vetenskapsrådet (2017-08-07). *Forskning som involverar barn*. Tillgänglig: <http://www.codex.vr.se/manniska1.shtml> [2017-12-17]

BILAGOR

Bilaga 1. Informationsbrev till elever och föräldrar

Hej,

Det här informationsbrevet vänder sig till dig som är elev på ridskola, och din förälder.

Vi heter Emma Sandholm och Louise Radevik och studerar på Hippologprogrammet, Sveriges lantbruksuniversitet, vid Ridskolan Strömsholm. Nu under höstterminen 2017 skriver vi våra examensarbeten och vårt arbete ska fokusera på hur elever upplever att ridundervisningen anpassas efter dig som elev. Då det är vanligt med avhopp på ridskolan framförallt under tonåren vill vi studera om en individanpassad undervisning skulle kunna höja motivation och stimulera till utveckling hos ungdomar på ridskola.

Vi söker därför ridskoleelever i åldern 16-19 år som vill vara med i vår studie och dela med sig av sina erfarenheter och åsikter. Själva studien bygger på intervjuer i fokusgrupper. En fokusgrupp består av 3-6 deltagare som, tillsammans med oss, träffas och diskuterar fritt kring studiens ämne. Intervjun beräknas ta cirka en timme, och den sker på avtalad tid och plats med deltagarna. Alla intervjusvar kommer att behandlas helt konfidentiellt. För studiens del är det helt oviktigt vem som har sagt vad. Eleverna ska självklart ställa upp av egen fri vilja, men vi ser gärna målsmans samtycke. Vi bjuder på fika och hoppas på en givande och trevlig diskussion.

Ni som samtycker och vill ge er tillåtelse till att vi intervjuar ert barn kan på baksidan av det här brevet skriva ”Jag ger mitt medgivande” och ort, datum och signatur med namnförtydligande. Brevet kan sedan överlämnas till oss i samband med intervjun.

Vi vore ytterst tacksamma om vi får möjligheten att samla in mer kunskap om hur ridundervisning skulle kunna individanpassas, men vi vill återigen påpeka att eleverna självklart endast ska vara med om de själva vill. Om ni har frågor om studien är ni varmt välkomna att höra av er!

Med vänliga hälsningar

Emma Sandholm – 072-3632062 studerande vid Hippologprogrammet
ealm0002@stud.slu.se

Louise Radevik – 073-0462948 studerande vid Hippologprogrammet
leik0001@stud.slu.se

Susanne Lundesjö Kvarn - 070-5358941 Handledare, Hippologenheten SLU
Susanne.Lundesjo-Kvarn@slu.se

Bilaga 2. Intervju

Individuella frågor: Ridskola

- När började du att rida på ridskola? (individuell fråga till formulär)
- Hur många dagar i veckan rider du på ridskola? (individuell fråga till formulär)
- Varför började du att rida på ridskola? (individuell fråga till formulär)
- Trivs du på ridskolan? Vad är det som gör att du trivs/inte trivs? (individuell fråga till formulär)
- Vad är ditt drömmål inom ridningen? (individuell fråga till formulär)

Gruppfrågor: Ridskola

- Hur gick dagens lektion? Något speciellt som var kul, bra?
 - Fråga om något speciellt kopplat till aktuell lektion...
- vad är det roligaste/minst roligaste med att rida på ridskola? (Gå varvet runt och be alla om någon input, sedan försök få lite mer öppen diskussion
 - varför fortsätter du med ridningen?
- Vad gör dig/er motiverad i ridningen? (Gå varvet runt och be alla om någon input, sedan försök få lite mer öppen diskussion)
- Hur lär du dig/ni er? (Ni kan ev behöva ge exempel för att de ska förstå frågan. Gå varvet runt och be alla om någon input, sedan försök få lite mer öppen diskussion
 - På vilket sätt är lektionerna utmanande eller inte utmanande?
 - Tycker ni ridläraren anpassar undervisningen efter er alla i gruppen? Oavsett ja eller nej -På vilket sätt undervisar ridläraren, visa, instruera, öva... (hästval, övningar osv...)
 - Hur uppfattar du instruktionerna från ridläraren? (förstår du/hör du...)
 - Vad är individanpassning för dig/er? (ev förklara med något exempel på vad individanpassning kan innebära)
 - Tycker ni ridläraren individanpassar undervisningen? På vilket sätt? Om inte, hur skulle ni vilja att det gjordes? (hänvisa till den ridlektion ni varit med och sett för att få igång diskussion)
- Vad är det som är det bästa med den undervisning ni får idag?
 - Hur är en bra ridlektion för dig?
 - Är det något ni skulle vilja göra på lektion som ni inte brukar göra?
 - Skulle du/ni vilja ha undervisningen upplagd på något annorlunda sätt?
- På vilket sätt inspirerar din ridlärare dig?
 - Vad har du för relation till din ridlärare?
- Har du någon gång haft utvecklingssamtal med din ridlärare?
 - Om ja, vad pratade ni om och har det i så fall gjort någon skillnad i undervisningen?
 - Om nej, skulle du vilja ha det och i så fall vad skulle du vilja att ni pratade om?
- Övriga kommentarer?

Individuella frågor: Ridgymnasium

- När/var började ni att rida?
- Hur många dagar i veckan rider du?
- Varför valde du ridgymnasium?
- Vad är ditt drömmål inom ridningen? (individuell fråga till formulär)

Gruppfrågor: Ridgymnasium

- Hur gick dagens lektion? Något speciellt som var kul, bra?
 - Fråga om något speciellt kopplat till aktuell lektion...
- vad är det roligaste/minst roligaste med att rida på ridgymnasium? (Gå varvet runt och be alla om någon input, sedan försök få lite mer öppen diskussion)
- Vad gör dig/er motiverad i ridningen? (Gå varvet runt och be alla om någon input, sedan försök få lite mer öppen diskussion)
- Hur lär du dig/ni er? (Ni kan ev behöva ge exempel för att de ska förstå frågan. Gå varvet runt och be alla om någon input, sedan försök få lite mer öppen diskussion
 - På vilket sätt är lektionerna utmanande eller inte utmanande?
 - Tycker ni ridläraren anpassar undervisningen efter er alla i gruppen? Oavsett ja eller nej -På vilket sätt undervisar ridläraren, visa, instruera, öva... (hästval, övningar osv...)
 - Hur uppfattar du instruktionerna från ridläraren? (förstår du/hör du...)
 - Vad är individanpassning för dig/er? (ev förklara med något exempel på vad individanpassning kan innebära)
 - Tycker ni ridläraren individanpassar undervisningen? På vilket sätt? Om inte, hur skulle ni vilja att det gjordes? (hänvisa till den ridlektion ni varit med och sett för att få igång diskussion)
- Vad är det som är det bästa med den undervisning ni får idag?
 - Hur är en bra ridlektion ~~för dig~~?
 - Är det något ni skulle vilja göra på lektion som ni inte brukar göra?
 - Skulle du/ni vilja ha undervisningen upplagd på något annorlunda sätt?
- På vilket sätt inspirerar din ridlärare dig?
 - Vad har du för relation till din ridlärare?
- Har du någon gång haft utvecklingssamtal med din ridlärare?
 - Om ja, vad pratade ni om och har det i så fall gjort någon skillnad i undervisningen?
 - Om nej, skulle du vilja ha det och i så fall vad skulle du vilja att ni pratade om?
- Övriga kommentarer?

DISTRIBUTION:

**Sveriges Lantbruksuniversitet
Enheten för hippologutbildning
Box 7046 750 07 UPPSALA
Tel: 018-67 21 43**

**Swedish University of Agricultural Sciences
Unit for Equine Science
Box 7046 750 07 UPPSALA
Tel: +46-18 67 21 43**
